

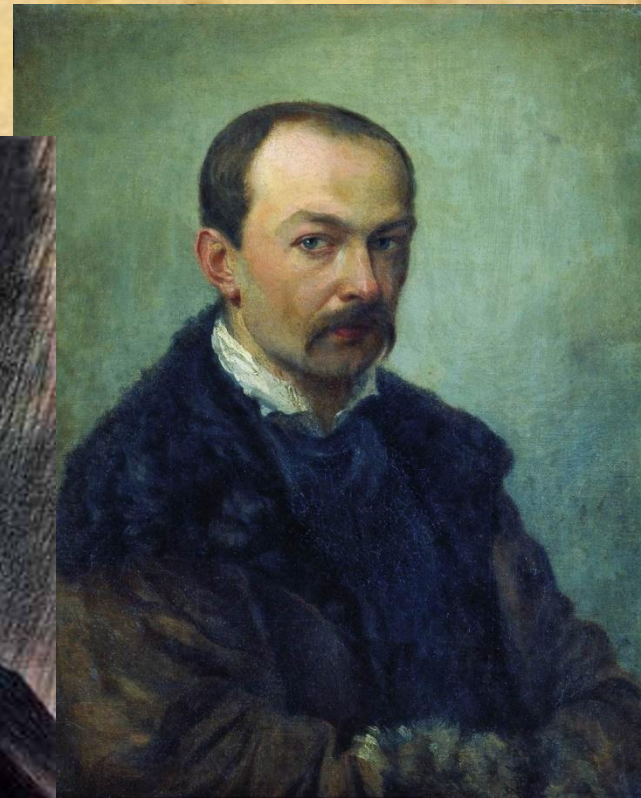
Презентація на
«Архітектура та живопис
другої половини ХІХ
століття»

Виконали
Є.
Жеребілова
Д. Павлова
М. Арташ

Живопис України

- ❖ В українському живописі чітко окреслились і набули специфічних ознак усі жанри . Під впливом демократичних тенденцій у розвитку всієї культури на перше місце висувається побутовий жанр , який безпосередньо відображає життя народу .
- ❖ Тематичні рамки цього жанру розширюються , а він збагачується на нові сюжети і міцніше пов'язується зі суспільною проблематикою . Художники прагнуть осмислити нового героя часу , нові відносини , що складаються в суспільстві, знайти й утвердити нові мистецькі цінності. Зростання інтересу до минулого України , до національно-визвольної тематики зумовило піднесення історичного жанру.
- ❖ Любов до рідного краю , відчуття природи як суттєвого чинника в понятті «батьківщина» було основою формування пейзажного жанру , що набуває самостійного ідейно - естетичного значення . Взагалі переважна більшість українських митців не були майстрами якогось одного жанру , а володіли багатьма із них .

Друга пол. XIX ст.
характерна
консолідацією
художніх сил
України в
осередках , що
мали давні
історичні й
мистецькі традиції.
Більшість митців
усе ж відчували
свою незалежність
до єдиного
українського
мистецтва , навіть
намагалися
влаштувати в Києві
із наддніпрянцями



*У середині XIX ст. Т. Шевченко і П.
Федотов заклали основу критичного ,
реалістичного мистецтва .*

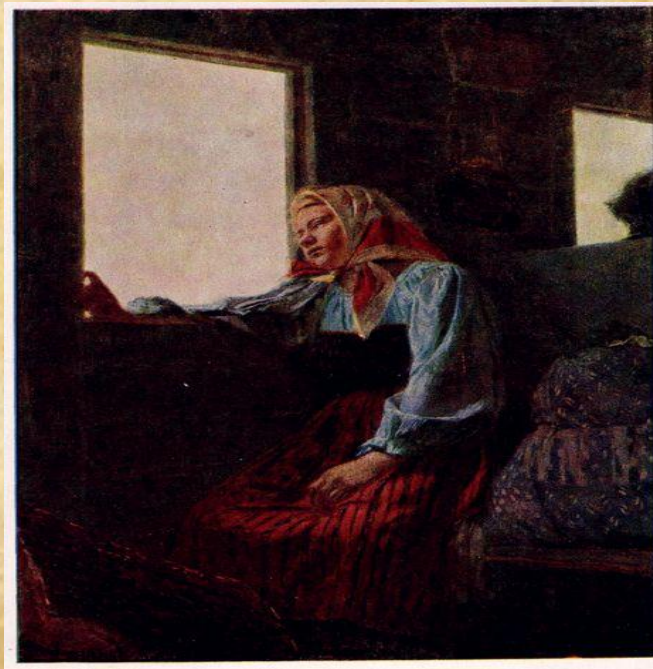
Розвиток живопису зосереджувався у трьох мистецьких центрах – Одесі, Києві й Харкові. В них зосереджується виставочна діяльність, формуються місцеві художні кадри, створюються вогнища мистецької освіти. Активізація художнього життя безпосередньо пов'язана з діяльністю «Товариства пересувних виставок» (1870). Ряди передвижників постійно поповнювалися українськими майстрами живопису, графіки, скульптури. Українська тема не тільки знайшла відображення у творчості багатьох передвижників, а й сприяла посиленню романтичних тенденцій у деяких картинах І. Крамського, І. Рєпіна, пейзажних творах А. Куїнджі. Вже в 1872 р. була перша виставка цього товариства у Києві та Харкові. Наступного року до маршруту було включено



У творчості українських художників нерідко піднімалися тогочасні соціальні проблеми («В люди» К. Костанді , «Об'їзд володінь» М. Кузнецова , «Глухомань» П. Левченка , «Жертва фанатизму» М. Пимоненка , «Проводи рекрутів» І. Соколова , «Хворий» К. Трутовського тощо). Звертаючись до теми народу і Батьківщини , митці активно утверджували позитивний ідеал , прагнули розкрити красу природи і людини , втілити в образах вічну принаду буття.



«Глухомань» П. Левченка



«В люди» К. Костанді



«Жертва фанатизму»
М. Пимоненка

Як говорилося раніше, в українському живописі силою історичних обставин найбільшого розвитку набули побутовий і пейзажний жанри. Історичну тему художники розробляли значно менше, переважно це робили учні Петербурзької академії мистецтв у майстерні І. Рєпіна. Визначні представники побутового і пейзажного жанрів – С. Васильківський, С. Світославський, М. Ткаченко, К. Трутовський та ін. гідно втілили у своїх малюнках ідеали високої людяності і краси, створили полотна, сповнені почуттями народного.



С. Васильківський «Етюд моря. Венеція»



*К. Трутовський
«Одягають вінок»*



«Українська ніч»



«Український пейзаж»



«Свати»



«Козацький двір»

Архітектура в Україні

- ❖ Друга половина XIX ст. в архітектурі позначена впливом різних історичних стилів і напрямів, що поєднувалися в одній будівлі. Це поєднання (еклектизм) і було найбільш характерним для міського, громадського і житлового будівництва. Тоді у будівництві вже почали масово використовувати нові технології та матеріали (бетон, залізо, залізобетон тощо).
- ❖ З-поміж напрямів архітектурного мистецтва вирізнялися віденський неоренесанс і стиль французького відродження. Неоренесанс поширився у західноєвропейських країнах, дістався Чернівців, Львова, Києва, Одеси, Херсона, Харкова та ін. українських міст. Найтипівішими є споруди міських театрів (Київ, Львів, Одеса) та громадські будівлі.

Володимирський собор – православний собор у Києві, головний храм Української Православної церкви – Київського Патріархату. Збудований у 1862-1882 р. р.

Собор побудовано в руському неовізантійському стилі, початковий проект собору склали І. Штром і П. Спарро, пізніше його архітектор О. Беретті. У спорудженні собору брали участь архітектори Р. Бернгард, К. Я. Маєвський, В. Ніколаєв.

Собор у плані – традиційний давньоруський шестистовпний триапсидний храм, але увінчаний сімома банями.



Найзначнішими здобутками відзначилися архітектори О. В. Беретті (Володимирський собор, будинок Першої гімназії в Києві), В. О. Шредер (будинок оперного театру і театру Соловцова в Києві), Й. Главка (будинок резиденції митрополита Буковини в Чернівцях), Ю. Гохбергер (будинок Галицького сейму), В. Садлівський (залізничний вокзал у Львові) та ін.

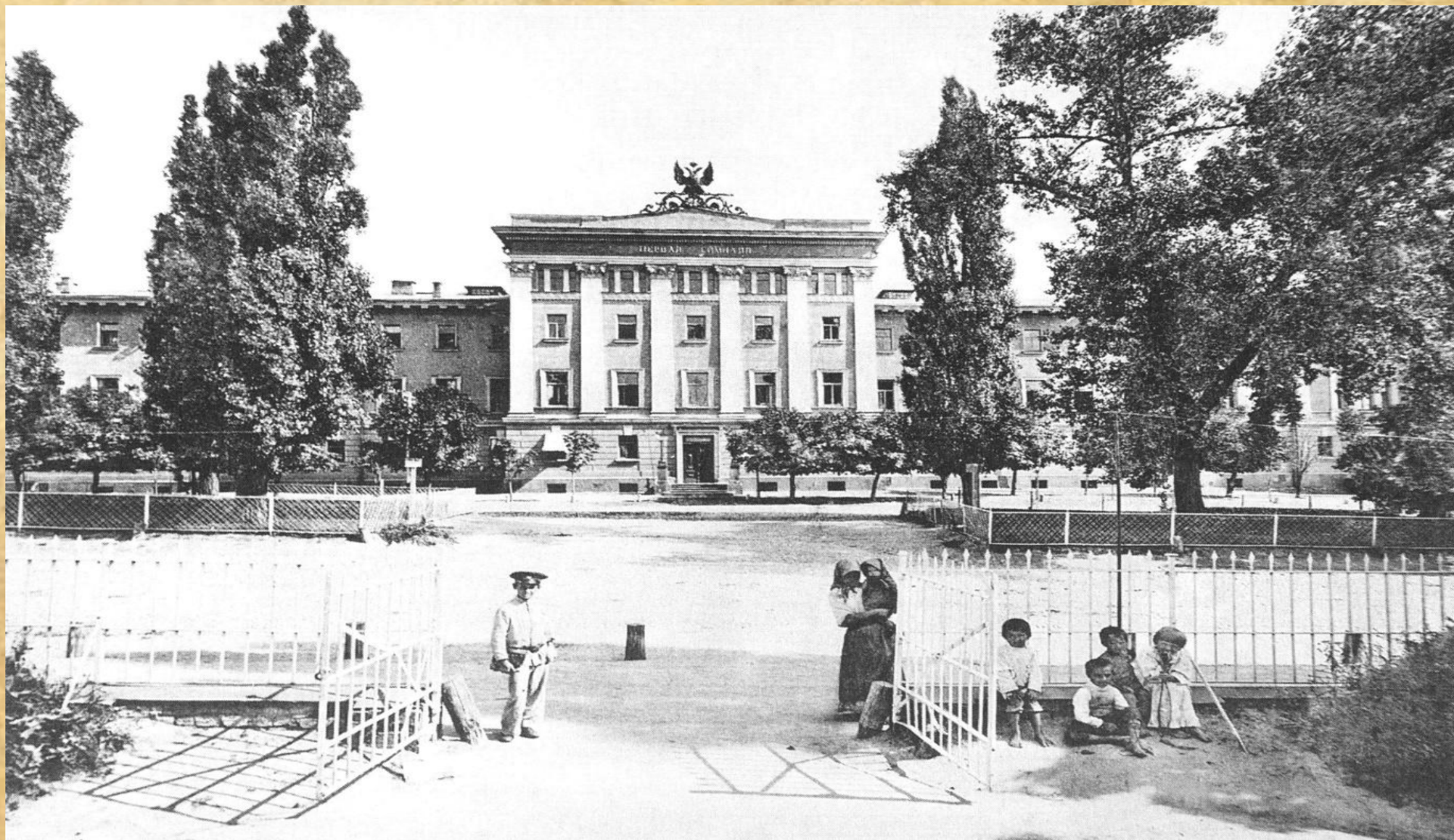


О. Беретті



Й. Главка

- ❖ В архітектурі ХІХ ст. на зміну пишноті і розкутості українського бароко прийшов стриманий, академічний стиль класицизму. За будівництвом міст наглядали спеціальні комісії і комітети. Громадські споруди будувалися з урахуванням їх призначення – головною метою архітектора стало не створення зовнішньої привабливості, а внутрішній комфорт (висока стеля, вентиляція, освітлення).
- ❖ Перехід від бароко до класицизму відбився і на плануванні міст. Обов'язково виділяється адміністративний центр з площею, на якій розміщувалися помпезні будівлі урядових установ, квартали були прямокутними. Композиції ансамблів, окремих архітектурних комплексів, палацово-паркового ландшафту носили відкритий характер.



Перша київська чоловіча гімназія



Першим проектом у власне українському стилі вважають прийнятий в 1903 році проект будівлі Полтавського земства архітектора В. Кричевського . Розписи виконав художник Васильківський .

Також народні майстри створили видатні шедеври архітектурного зодчества: палац Розумовського у Батурині в живописній місцевості над Сеймом, палац Галагана в Сокирницях на Чернігівщині, до якого прилягає лісопарк площею 600 десятин, парк «Олександрія» на березі Росі в Білій Церкві, знаменита «Софіївка» в Умані, де руками кріпаків, без використання якої-небудь техніки були насипані гори, викопані ставки.



Парк «Олександрія»



Парк «Софіївка»

ВИСНОВО

К:

- ❖ Друга половина XIX ст. стала часом помітного поступу в справі національної консолідації українців. Інновації набували місцевої специфіки й ставали органічними складовими регіональної, народно-побутової культури. Ці зміни позитивно позначилися на повсякденному житті українців.
- ❖ Живопис відображав картину тогочасного українського народу. З'являється багато талановитих художників, які з часом створюють найвидатніші картини. Цей період славився пересувними виставками та новими жанрами (побутовий, пейзажний). Тема сільського життя стала основною в творчості художників. В Україні починали шлях у велике мистецтво ініціатори пересувних виставок.
- ❖ В архітектурі характерними ознаками були масштабні забудови, застосування нових технологій (бетон, залізо, залізобетон тощо), втрата єдиного архітектурного стилю, панування еkleктики – механічного поєднання елементів різних архітектурних стилів.